

HELYI TANTERV

ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYENGÉNLÁTÓ, ALIGLÁTÓ TANULÓK SZÁMÁRA

**Technika és tervezés 5-8.
évfolyam**

2020.

A technika és tervezés tantárgy tanításának célja, a tanulók közvetlen környezetében szerzett tapasztalataiból kiindulva kialakítani a pontosabb, tudatosabb eligazodásukat, a technika, a társadalom és a munka világában.

ÓRATERV

Évfolyamok	5.	6.	7.	8.
Heti óraszám	2	2	2	2
Tematikus egységek óraszámai				
Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők, önkiszolgálási feladatok	30	30	30	30
Anyagok alakítása, modellezés, tárgykészítés	36	36	36	36
Háztartás, gazdálkodás, életmód	6	6	6	6
Éves óraszám	72	72	72	72

A TANTÁRGY CÉLJA

- A technika és tervezés tantárgy tanításának célja, hogy a tanulókat felkészítse a köznapi életben előforduló gyakorlati ismeretekre és készségekre, amelyek birtokában eredményesen szervezhetik mindennapi életüket.
- Olyan ismeretek és képességek elsajátítását segítik, amelyek alapul szolgálnak a további szakmai képzéshez.
- A tevékenységek tudatos szervezésével folyamatosan lehetővé kell tenni, hogy a tanulók felfedezhessék belső értékeiket és kipróbálhassák mire képesek.
- A tanulók alapkészségei erősödjenek, gondolkodási képességeik folyamatosan fejlődjenek, elvontabbá válnak.
- A reális önismeret és a pozitív énkép kialakítása, a közösségi feladatok vállalásában az együttműködési képesség fejlesztése, valamint a szakmák, foglalkozások jellemzői és az azokra való alkalmasság megismerése a pályaválasztás irányításának előkészítésére ad támpontokat.
- Intenzív személyiségfejlesztés.
- A tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése.

NEVELÉSI CÉLOK ÉS FELADATOK

Erkölcsei nevelés

A szabályokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességének fejlesztése. Pozitív erkölcsi tapasztalatok erősítése. A magatartásban, az emberi kapcsolatokban a szeretet, bizalom, türelem, együttérzés, igazmondás stb. megismertetése, gyakoroltatása, befogadása. A negatív tapasztalatok feldolgozása: irigység, közömbösség, harag, durvaság stb., és azok hatásainak kompenzálása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A jogok és kötelességek arányainak tudatosítása. Összhangot kell teremteni az egyéni célok és a közjó között. Az együttélés szabályainak betartása. A megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

A család fogalma, típusai, tagjai, feladatai, generációk együttélése, családi munkamegosztás, gazdálkodás a családban, a család szerepe az egyén egészséges, harmonikus fejlődésében, egymásrataltság, lelki közösség. A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása, az önismeret alakítása, az önértékelés képességének fejlesztése.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A szociális attitűd fejlesztése, az együttérző, segítő magatartás erősítése. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Pályaorientáció

A munka szerepe az ember életében. Érdeklődési területek, vonzódások megismerése.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A családból hozott egyszerű példákkal a célszerű gazdálkodás gyakorlása, a pénzhasználat és a fogyasztás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A különböző médiumok, mint ismeretszerzési, művelődési, önkifejező, kapcsolatteremtési lehetőségek megismerése, az alkalmazásokban lévő veszélyforrások. Tudatosság kialakítása a válogatásban.

A tanulás tanítása

Az életkori jellemzők figyelembevételével a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. Az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozott alkalmazása. Az egyéni tanulási stílus figyelembevétele.

Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni.

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- A cselekvés szintjén a megkülönböztetés-azonosítás-összehasonlítás képességének, az algoritmusok felismerésének, az elvonatkoztatás és általánosítás képességének a fejlesztése.
- Az alapkészségek megerősödésének biztosítása, a tanulói tevékenységek középpontba állítása, a konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése, a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve.
- A tantárgyi tartalmakat, a tevékenységeket, feladatokat, a terápiás célú eljárásokat a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez kell igazítani.
- Az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése.
- A társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.
- Megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás, az elsajátított tanulási szokások gyakorlása.

SPECIÁLIS FELADATOK LÁTÁSSÉRÜLTEKNEK

- Egyéni és közösségi munkatevékenység során a munkavégzés emeltszintű gyakorlattá váljon.
- Fejleszteni a tanulók manuális és értelmi képességeit, esztétikai érzékét.
- Fejleszteni a feladattudatot és feladattartást.
- Olyan ismeretek és tevékenységformák (eszköz és szerszámhasználat) megtanítása, amelyeket a gyermek hasznosítani tud szabadideje eltöltésében, pályaválasztásában, önálló felnőtt életében, társadalomba való beilleszkedésében.
- A természetes és mesterséges környezetben való alkalmazkodás elősegítése.
- A gyermek sokoldalú harmonikus fejlődésének elősegítése.
- A látássérülés miatt fejlődésükben akadályozott képességek fejlesztése, a sérült személyiségvonások korrigálása az önálló életvitelre való felkészülés érdekében (látásnevelés, finommotorika fejlesztése, kompenzációs képességek, önállóságra nevelés, sajátos értelmezésű egészség és balesetvédelem, az egyéni adottságoknak megfelelő pályaválasztás megalapozása).

- A pszichomotorikum (szenzomotorika, motoros koordináció, téri tájékozódás, nagy- és finommozgások) célirányos fejlesztése. A munkamozdulatok összerendezettségének és pontosságának kialakítása és fejlesztése.
- Tevékenység közbeni ismeretszerzés, a problémák több oldalról való megközelítése.
- Jártasságok, motoros készségek kialakítása a meglévő képességekre alapozva, egyéni eljárások alapján, szükség szerint egyéni foglalkozás keretén belül, amelynek segítségével adottságaikat kihasználva teljesítményük megközelítheti az épekét.
- Célszerű, szervezett, rendszeres és kitartó munkavégzésre szoktatás.
- Az önálló munkavégzés megkövetelése az egyéni látásállapotból következő korlátokat figyelembe véve, a lehetőségeket kihasználva.
- Az egyéni korlátok felismertetése és beláttatása, kompenzáló technikák keresése.
- Az önbizalom növelése pozitív megerősítéssel, sikerélmény oldott légkör biztosításával.
- Speciális eszközök keresése, biztosítása, használatuk megtanítása.
- Optimális terhelés.
- Az elkészítendő munkadarabok, a megmunkálandó anyagok és elsajátítandó ismeretek kiválasztásában az egyéni adottságok és az életkori sajátosságok figyelembevétele.
- Mozgás-automatizmusok kialakítása.

KULCSKOMPETENCIÁK

A tanulás kompetenciái

A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák

Az elsajátítás folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a játékos helyzetekben történő megvalósításra, a helyzetgyakorlatokra. Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság.

5. OSZTÁLY

Témakör	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	Javasolt óraszám: 30 óra
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<ul style="list-style-type: none"> - A tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó célzott információszerzés információforrásokból. - Veszélyhelyzetek felismerése. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, tevékenység végzésére. - Igényesség a kulturált, rendes, tiszta, esztétikus környezet iránt. - Ismerje meg környezetünk tisztaságának alapvető higiéniai szabályait. - Ismerje a megelőzés lehetőségeit. - Legyen igényes önmaga tisztaságára, ápoltságára. - Ügyeljen ruhája tisztán, rendben tartására. - A kulturált megjelenéshez szükséges rutinfeladatok megbízható elvégzése. - Ismerje az alapvető háztartási munkákat, alkalmazza, a mindennapok gyakorlatában. - Ismerje az egészségkárosító hatásokat. - Látásának megfelelő munkakörülményt alakítson ki. - Tudjon információt kérni. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - A saját tevékenység, a cselekvések és a következmények összefüggéseinek belátása, a saját felelősség felismerése. - Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás, együttműködés a csoportos tevékenységek során. - Használati utasítások, leírások, információk megértése alapfokon.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>1.1.Önkiszolgálás-Egészség-Betegség</p> <p>Elsősegély alapfokon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A helyes kézmosás - Fertőtlenítő kézmosás - Elsősegély doboz tartalma - Sebellátás: felületi,kisebb seb,horzsolás - Kötés rögzítések - Érintésmentes sebellátás - Légzés könnyítések:inhalálás,orrcsepp, spray stb. - Testhőmérséklet ellenőrzése - Teendők láz esetén: itatás,árnyékolás,lázmérés, ruhalazítás-csere,lázcstillapítás, orvos értesítése, könnyű ételek,pihenés stb. - Hasmenés, hányás, gyomorrontás - Csuklás - Cseppek,cseppentők - Gyógyszerek tárolása,megsemmisítése: veszélyes hulladék - Az orvos, mentők,felnőtt értesítése. 	<ul style="list-style-type: none"> - A helyes kézmosás gyakorlása többféle szituációban. - Fertőtlenítő kézmosás gyakorlása. - Ismerkedés az elsősegélydoboz tartalmával (gyakorló doboz). - Lehetőség esetén kézbevetel. - Egyszerű sebellátás (szituációs gyakorlat). - Érintésmentes sebellátás kipróbálása. - Kötések, rögzítések, pólyázások gyakorlása alapfokon. - Orrdugulás, köhögéscsillapítás: szituációs játék - Papírzsebkendő helyes használata. - Helyes orrfújás gyakorlása. - Hőmérő használata alapfokon: szituációs gyakorlat - Hőmérő típusokkal ismerkedés. - Borogatás kipróbálása: szituációs gyakorlat - Teendők hasmenés esetén (szituációs játék). - Teendők hányás esetén (szituációs játék). - Teendők csuklás esetén (szituációs játék). - Szem és orrcsepp helyes használata (szituációs játék). - Szituációs telefonálási gyakorlatok.

<p>1.2. Önkiszolgálás-Öltözködés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az évszaknak megfelelő ruházat, ruházkodás ismerete. - Az életkornak, alkatnak, alkalomnak és lehetőségeknek megfelelő öltözködés ismerete. - A ruházkodás egészségügyi szempontjai. - Divat és egészség harmonizációja. - A ruházat anyagai, tulajdonságai. - Az öltözködés és viselkedéskultúra higiénés és mentálhigiénés problémái. - Különböző alkalmaknak megfelelő öltözködés: mozi, iskola, munkahely, nyaralás, sport, kirándulás, disco, szabadidő stb. - Ruhák tárolása naponta és szezonálisan. - A ruhák záródásai - Egészséges lábbeli - Lábbelik tárolása - Lábbelik ápolása, gondozása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A megfelelő ruházat viselése a mindennapokban. - A fehérneműváltás rendszeressége. - A csomókötés gyakorlása. - A csokorkötés gyakorlása, cipőfűző befűzése és megkötése közben. - A vállfa használata. - Hajtogatás gyakorlása. - Kifordítás gyakorlása. - A ruházat rendben tartása. - A ruhafélék helyes tárolása. - Tiszta és szennyes ruhák tárolása. - Ruhatárak összeállítása különböző alkalmakra: nyári nyaralás, kirándulás, téli programok. - A ruhadarabok záródási módjainak önálló alkalmazása: gombolás, zipzár, patent, egyéb záródások stb. - Jó és rossz példák az öltözködés kapcsán. - Cipőtisztítás gyakorlása többféle cipőn.
--	--

Témakör	2. Anyagok alakítása, modellezés	Javasolt óraszám: 36 óra
<p>A témakör nevelési- fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Szakmák, és a szükséges képességek minél szélesebb körű megismerése. - A tevékenységek örömeinek átélése. - Esztétikus munkadarabok készítése fokozódó önállósággal. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat. - Tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Legyen képes a természet tárgyait, anyagait megfigyelni 	

	<p>elemi szinten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerje a környezetében előforduló fontosabb élő és élettelen anyagok tulajdonságait. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tudjon hasznos tárgyakat készíteni természetes anyagokból. - Megfelelően használja az anyagok feldolgozásához szükséges eszközöket, törekedjen balesetmentes használatukra. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Tudatosuljon, hogy a tárgyaknak nem csak célszerűnek, esztétikusnak is kell lenniük. - Ismerkedjen meg speciális eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére. - Ismerje fel a hagyományokhoz való ragaszkodás fontosságát. - Alkalmazza a népművészet hagyományait. - Ismerje a hulladékok és maradékok felhasználási területeit. - Tapasztalatszerzés a helyes munkamagatartásról, a munkakultúráról. - Közelebb kerülés a saját pályaválasztási döntéshez.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>2.1. Kukoricacsuhé – csutka – szár</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alapanyagismeret - Származása, eredete, története - Tulajdonságai, gyűjtése, aratása, tárolása - Felhasználhatósága régen és ma - Néprajzi vonatkozásai - Kikészítése, technikái, fogásai - Csuheből készült tárgyak - Tárgykészítés 	<ul style="list-style-type: none"> - Kukorica részeinek bemutatása. - Főtt kukorica vagy mézes kukorica kóstolása. - Kukoricamorzsolás kipróbálása. - Régi és új csuhé tárgyak kézbeadása, nézegetése, bemutatása. - Fonatok készítése. - Csutka baba készítése. - Csuhé figurák, játékok, apró tárgyak készítése. - Az eszközök balesetmentes, óvatos

<ul style="list-style-type: none"> - Eszköz és szerszámismeret. <p>2.2. Anyagok a természetből</p> <p>2.3 Virágkötészet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a virágkötéssel. - Virágcsokrok, kompozíciók ünnepekre. <ul style="list-style-type: none"> - Pályaválasztás: virágkötészet 	<p>használata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról. <ul style="list-style-type: none"> - Toboz, makk, csuhé, kavics, parafa, termések felhasználásával babák, díszek, képek készítése. <ul style="list-style-type: none"> - Virágkompozíciók készítése lehetőség szerint csoportos munkában: élővirágból, terményekből, levelekből, füzekből, vegyesen tobozból, száraz virágokból <ul style="list-style-type: none"> - Adventi koszorú készítése. <ul style="list-style-type: none"> - Fűben, fában játékok: játékok, díszek készítése, termények virágok, növények, magok felhasználásával. pl. bojtortján-bútor, fű síp, pipitér-koszorú stb.
--	--

Témakör	3. Háztartás, gazdálkodás	Javasolt óraszám: 6 óra
<p>A témakör nevelési- fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tapasztalatszerzés az épített, illetve mesterséges környezet elemeiről és összetevőiről. - A tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó célzott információszerzés információforrásokból. - Veszélyhelyzetek felismerése. - Igényesség a kulturált, rendes, tiszta, esztétikus környezet iránt. - Ismerje meg környezetünk tisztaságának alapvető higiéniai szabályait. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Tartsa be a tűz és balesetvédelmi szabályokat. - Használja megfelelően a háztartási munkák során a vegyszereket. - Védje környezetét a szennyeződésektől. - Alapfokon tudja a háztartási balesetek okait, nyújtson vagy kérjen segítséget. - Ismerje a megelőzés lehetőségeit. - Ismerje a hulladékok és maradványok felhasználási területeit, alkalmazza alapfokon a szelektív hulladékgyűjtést. - Tudjon a vegyszerek károsító hatásáról.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>3.1.Veszélyes anyagok a háztartásban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kémiai, biológiai, illetve tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok (gyógyszerek, kozmetikai anyagok, irtószerek, tisztítószerek, oldószerek, festékek, növényvédő szerek, műszaki célú vegyi anyagok stb.) tárolása, kezelése, használata, ezek veszélyei és ezekkel kapcsolatos biztonsági szabályok. - Az anyagok kémiai veszélyeiről való tájékozódás információforrásokból. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veszélyes anyagok a technika teremben. - Tárolásuk helyének ellenőrzése. - Rendrakás a vegyszerek között. - Használati utasításaik elolvasása, alapfokon értelmezése. - Védőeszközök bemutatása, felpróbálása.
<p>3.2.Az egészségre ártalmas természeti eredetű veszélyforrások</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az embert érő időjárási és természeti eredetű károsító hatások (leégés, napszúrás, kiszáradás, túlhevülés, kihűlés, villámcsapás, allergia, kullancs- és rovarcsípések, fertőzések, élősködők az emberen és a lakásban). - A veszéllyel járó helyzetek és a veszélyek felismerése. - Teendők a károsodás elhárítása érdekében, illetve károsodás esetén. 	<ul style="list-style-type: none"> - Szituációs gyakorlatok, játékok a megelőzés gyakorlására. - Védőfelszerelések, védő ruhák, krémek bemutatása, helyes használata. - Elsősegély alapjai. - Segítségkérés: mentők, orvos, felnőtt - Szituációs gyakorlatok segítségkérésre.
<p>3.3. Balesetek megelőzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanikus jellegű baleseti veszélyek. - Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Háztartási, egyszerű karbantartó eszközök, technika órán használt eszközök bemutatása. - Szoros kontroll alatt kipróbálása. - Beszélgetés a helyes használatukról.

<ul style="list-style-type: none"> - Elektromos eszközök érintésvédelme. - Munkavédelmi eszközök, felszerelések. - Építési és mechanikus állagmegóvó, javító, takarító munkák során használt eszközök, felszerelések használatának szabályai. - Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszköz szükségességének felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Védőeszközök szükségessége. - A balesetvédelmi előírások szükségességének beláttatása.
--	---

6. OSZTÁLY

Témakör	1. A személyes szükségletekkel kapcsolatos teendők	Javasolt óraszám: 30 óra
A témakör nevelési-fejlesztéscéljai	<ul style="list-style-type: none"> - A kulturált megjelenéshez szükséges rutinfeladatok megbízható elvégzése. - Ismerje az alapvető háztartási munkákat, alkalmazza a mindennapok gyakorlatában. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat, tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Vegyen részt egyre több háztartási tevékenységben. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Ismerje elemi szinten a háztartási baleseteket, azok megelőzési formáit. - Legyen igényes önmaga tisztaságára, ápoltságára. - Ügyeljen ruhája tisztán, rendben tartására. - Alapfokon ismerje a háztartási gépek egyszerű szerkezetét, működését, elemi használatát, karbantartásának alapelveit. - Ismerje elemi szinten a tisztálkodással kapcsolatos korszerű anyagokat, eszközöket. - Alakuljanak ki helyes szokások a személyi higiéniével kapcsolatban. - Ismerje az egészségkárosító hatásokat. - Ismerkedjen meg speciális háztartási eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. 	

	- Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>1.1. Önkiszolgálás-Vasalás</p> <p>Saját ruhanemű gondozása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A vasalás elméleti alapjai - A vasalás hatásai: <ul style="list-style-type: none"> fizikai (hőhatás) higiéniai (a hő hatása a mikroorganizmusokra) esztétikai - Vasalás szabályai ruhanemű szempontjából: vasalható, csak kis hőfokon vasalható, nem vasalható - A vasalás fejlődése, története, régi vasalók jellemzői. - A vasalók fajtái - A vasaló karbantartása alapfokon. - A vasaló szerkezete, felépítése, működési elve alapfokon. - Balesetvédelem - Eszköz és szerszámismeret 	<ul style="list-style-type: none"> - Különböző típusú vasalók kipróbálása. - Vasalóállvány használata. - Vasalás állványon. - Vasalás asztalon. - Különböző ruhaneműk vasalása lehetőség szerint, differenciáltan: szoknya, ruha, nadrágél vasalása, ing, blúz stb. - Egyenes textíliák vasalása. - Különleges anyagok vasalása lehetőség szerint differenciáltan: selyem, hímzés, bársony stb. - Anyag szerinti válogató vasalás. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
<p>1.2. Önkiszolgálás-Mosás</p> <p>Saját ruhanemű gondozása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A mosás, mint a ruházat tisztántartására irányuló tevékenység. - Hogyan mostak elődjeink? - A mosás eszközeinek fejlődése - A mosás lehetséges módjai: kézi, 	<ul style="list-style-type: none"> - Mosás eszközeinek tanulmányozása: teknő, sulyok, mosógép fajták.

<p>gépi, tisztítósza- - A mosás fázisai: áztatás, mosás, öblítés, szárítás - Az oldódás, mint jelenség vizsgálata. - Mosásnál figyelembe veendő szabályok: hőfok (nyúlik - összemegy) színek (ereszt - nem ereszt) - Mosás módja: géppel mosható – nem mosható, kézimosás, kötött mosása, gyapjú mosása</p> <p>Mosógépek működése alapfokon. - A mosógép, centrifuga, szárítógép rendeltetésszerű balesetmentes használata. - Karbantartása alapfokon</p> <p>Gépi mosás: - Automata gép programozása. - A ruha anyagának, mennyiségének, színének, a mosóeljárásnak, mosó- és öblítőszer mértékének együttes figyelembevétele. - Környezetkímélő és hatékony mosás.</p> <p>A folttisztítás: - Gyakran előforduló foltok: vér, gyümölcs, kakaó, fű, csokoládé eltávolításának lehetőségei</p> <p>A tisztítósza- - A szolgáltatás igénybevételének szabályai, módja, helye.</p> <p>Kímélendő textíliák mosása: - forró – langyos – hideg vizes próba,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Saját ruhanemű mosása kézzel. - Kézi mosási gyakorlatok, alap ruhadarabokon. - Fehérnemű, zokni mosása. - Szárító felállítása. - Teregetés gyakorlása. <p>Rövid, próba gyakorlatok.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Víz és energiatakarékosság a mosási tevékenység során. - Környezetbarát gépekről tájékozódás. <ul style="list-style-type: none"> - Program beállítása felnőtt segítséggel. - Mosási gyakorlatok. - Fehér mosása. - Tarka mosása. - Centrifuga használata. - Otthoni gépeken gyakorlás felügyelettel. <ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés különböző típusú foltokkal, megszüntetésük módjával. - Környezetbarát tisztítószer a háztartásban. - Veszélyes anyagok és kezelésük módja. - Veszélyes anyagok tárolása. - Veszélyes hulladékok kezelése. - Balesetvédelem alapfokon, különös tekintettel a szemre és a kézre. <ul style="list-style-type: none"> - Munkavédelmi eszközök, felszerelések megismerése, használata alapfokon. - Lehetőség szerint látogatás a patyolatban. - Az iskolai mosoda meglátogatása, egy-két tevékenység kipróbálása: pld. mángorló kipróbálása <ul style="list-style-type: none"> - Lehetőség szerint különleges anyagok
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - érzékszervi vizsgálatok. Az elszíneződött textíliák ápolása: - fehérítés, fertőtlenítés - színes ruhák szintartása Fokozott figyelem az egészségre ártalmas, a ruhán foltot ejtő anyagok helyes kezelésére: - sárgult ruhák fehérítése Keményítés: célja, haszna - Textilkresz - Mosókresz - Balesetvédelem. - Eszköz és szerszám használat 	<p>próba mosása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lehetőség szerint fertőtlenítő mosás próbája. - Színtartóssági próba színes anyagokon. - Régi, apró terítő fehérítése. - Keményítés kipróbálása hímzett kis terítőn. - Keményítő bekeverése. - A textilkresz tanulmányozása. - A mosókresz tanulmányozása. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
---	--

Témakör	2. Anyagok alakítása, modellezés	Javasolt óraszám: 36 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Munkadarabok készítése fokozódó önállósággal. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat. - Tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Legyen képes a természet tárgyait, anyagait megfigyelni elemi szinten. - Ismerje a környezetében előforduló fontosabb élő és élettelen anyagok tulajdonságait. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tudjon hasznos tárgyakat készíteni természetes anyagokból. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Megfelelően használja az anyagok feldolgozásához szükséges eszközöket, törekedjen balesetmentes használatukra. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Tudatosuljon, hogy a tárgyaknak nem csak célszerűnek, esztétikusnak is kell lenniük. - Ismerkedjen meg speciális eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére. - Ismerje fel a hagyományokhoz való ragaszkodás fontosságát. - Alkalmazza a népművészet hagyományait. - Ismerje a hulladékok és maradványok felhasználási területeit.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>1.1. Papír-Modellezés A papír</p> <ul style="list-style-type: none"> - A papír eredete, papírgyártás - Papírkészítés régen és ma - A papír története - A papírgyártás végtermékei a bennük lévő fa mennyiségéből adódó tulajdonságok alapján: lágy papírok – kemény papírok famentes – félfamentes - Papírok tulajdonságai: vékony, vastag, kemény, sima, érdes, lapszerű, hajlítható, téphető, nedvszívóhatás stb. - Papírok alakítása: gyűrítés, tépés, sodrás, gömbölyítés, nyírás stb. - Papírfajták kombinálásának lehetőségei. - A papírok felhasználhatósága szerinti csoportosítás, összehasonlítás. 	<ul style="list-style-type: none"> - A papír készítésének menete régen: merített papír - A papírmerítés kipróbálása. - Papírkészítés ma. - A mai papírkészítés folyamatának tanulmányozása egyszerűsített séma segítségével. - A papír történetének megismerése. - A papírok tulajdonságainak, alakításuknak kipróbálása kísérletekkel. - Papírok csoportosítása, válogatása, összehasonlítása. - Törekvés a takarékos anyaghasználatra. - Papír újra hasznosítás területeinek megismerése, lehetőségek szerinti gyakorlása. - Eszköz és szerszámismeret gyakorlása tevékenység közben.

<ul style="list-style-type: none"> - Papírok fajtái (selyempapír, karton, krepp-papír, újságpapír, hullámpapír). - Eszköz és szerszámismeret. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Papír megmunkálása: <ul style="list-style-type: none"> origami csomagolás, díszcsomagolás batikolás papírmasé lyukasztás karcolás festés ragasztás - Pályaválasztás: <ul style="list-style-type: none"> Könyvkötészet Papírmerítés 	<ul style="list-style-type: none"> - Batikolt papír készítése. - Csomagoló papír készítése. - Egyszerű és díszcsomagolás gyakorlása. - Dobozok vagy egyszerű papírház makett készítése séma alapján: karcolás, hajtogatás gyakorlása. - Alaprajz készítése. - Hajtogatással játékok, apró tárgyak készítése: pld. hajó, csákó, állat, virág - Origami képeslapok készítése. - Ajándékok készítése különböző ünnepekre. - Dekoráció készítése az iskola számára. - Papírmasé használati tárgy készítése. - Papírmasé álarc készítése farsangra. - Lehetőség szerint merített papírlapok készítése, díszítése közös osztálymunkával. - Albumba fűzés közös osztálymunkával.

Témakör	3. Háztartás, gazdálkodás, életmód	Javasolt óraszám: 6 óra
<p style="text-align: center;">A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tapasztalatszerzés az épített, illetve mesterséges környezet elemeiről és összetevőiről. - A környezet állapota, használati jellemzői, az emberi életminőségre és a természeti környezetre gyakorolt hatásai iránti érdeklődés. - A tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó célzott információszerzés információforrásokból. - Veszélyhelyzetek felismerése. - Takarékoskodik anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tartsa be a tűz és balesetvédelmi szabályokat. - Használja megfelelően a háztartási munkák során a vegyszereket. - Védje környezetét a szennyeződésektől. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerje a megelőzés lehetőségeit. - Ismerje a hulladékok és maradványok felhasználási területeit, alkalmazza alapfokon a szelektív hulladékgyűjtést. - Tudjon a vegyszerek károsító hatásáról.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>3.1. Környezettudatosság</p> <ul style="list-style-type: none"> - A háztartási tevékenységek becsült víz- és energiaigényének és költségének meghatározása. - Víz és energiatakarékosság. - A pazarló használat felismerése. - Kis zajterhelésű, víz- és energiatakarékos háztartási gépek használatának jelentősége. - A hulladékok azonosítása, csoportosítása, szelektív gyűjtése. - Mindennapjainkban keletkező újra felhasználható és veszélyes hulladékok. - A veszélyes hulladékok kezelése, tárolása. - Tájékozódás a hulladékokról, veszélyeiről és újra hasznosításuk lehetőségeiről információforrásokból. - Környezetbarát anyagok és eljárások alkalmazása a tevékenységek során. <p>3.2. Hulladékgazdálkodás</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hulladékok keletkezési módjai a háztartásban és a lakókörnyezetben. - A keletkező hulladékok fizikai és kémiai jellemzői, tárgyként való tovább használati, illetve anyagként való újra feldolgozhatóságuk lehetőségei. - A hulladék keletkezését mérséklő fogyasztási, életmódbeli szokások. - Hulladékok házilagos kezelése, komposztálás. - A hulladékszállítás, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés, 	<ul style="list-style-type: none"> - Energiatakarékosságra való törekvés minden tevékenység során. - Pazarlás megakadályozására törekvés. - Beszélgetés a veszélyes hulladékok gyűjtéséről, tárolásáról, elszállításáról háztartásainkban. - Gyűjtőhelyek az iskolánkban. - A gyűjtőhelyek megtekintése. <ul style="list-style-type: none"> - Szelektív hulladékgyűjtés folyamatos gyakorlása. - Lehetséges újrahasznosítás kidolgozása, néhány terv kidolgozása. - Személyes tevékenységek a hulladékok csökkentése érdekében. - Saját életmódbeli, fogyasztási szokások változtatásának lehetőségei: Mit tehetek én? - Lehetőség szerint komposztálás. - Rossz és jó példák keresése a hulladékok felszámolására, saját családban és az iskolában.

<p>energetikai célú hulladékhasznosítás települési környezettől függő rendszerei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hulladékok kezelése, a hulladék keletkezésével, tárolásával, kezelésével járó veszélyek. - Veszélyes hulladékok, környezeti és egészségügyi hatásaik. - Komposztálható hulladékok. - Háztartási körülmények között égethető és nem égethető hulladékanyagok. - A hulladékokkal járó költségek meghatározása, a csökkenést eredményező megoldások, a takarékoság lehetőségei. - Tapasztalatok gyűjtése a lakókörnyezetben keletkező hulladékokról, a gyűjtés, kezelés megoldásairól, az újra hasznosítási lehetőségekről. 	
---	--

7.OSZTÁLY

Témakör	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	Javasolt óraszám: 30 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az esztétikus külső megjelenésre törekvés. - Ápoltság, kulturált megjelenéshez szükséges rutinfeladatok megbízható elvégzése. - Ismerje a háztartási munkákat, alkalmazza, értelmezze a mindennapok gyakorlatában. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat. - Tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Fejlődjék önállóságban és önkiszolgálásban. - Vegyen részt egyre több háztartási tevékenységben. Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Ismerje elemi szinten a háztartási baleseteket, azok megelőzési formáit. - Használja megfelelően a háztartási munkák során a vegyszereket. - Legyen igényes önmaga tisztaságára, ápoltságára. - Ügyeljen ruhája tisztán, rendben tartására. - Alapfokon ismerje a háztartási gépek egyszerű szerkezetét, 	

	<p>működését, elemi használatát, karbantartásának alapelveit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerje elemi szinten a tisztálkodással kapcsolatos korszerű anyagokat, eszközöket. - Alakuljanak ki helyes szokások a személyi higiéniével kapcsolatban. - Ismerje az egészségkárosító hatásokat. - Ismerkedjen meg speciális háztartási eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére. - Látásnak megfelelő munkakörülményt alakítson ki. - Legyen képes elemi szinten, ruháin kisebb javításokat végezni. - Ismerje az alapöltéseket, tudjon egyszerű textiljavításokat végezni. - Tudja ruházatát ápolni, gondozni. - Tudja megkülönböztetni a textíliákat.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>1.1. Önkiszolgálás-Varrás Saját ruhanemű gondozása:</p> <p><u>A varrás elméleti alapjai</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A varrás története - A varrás eszközei, használatuk - Anyagismeret. - Ruházzkodás anyagai - Textilek: eredetük (növényi-állati-mesterséges) történetük - Feldolgozásuk régen és ma - Tulajdonságaik, felhasználhatóságuk - Fonalak fajtái: cérna, fonal, zsinog stb. <p><u>Öltözködés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Viseletek-Népviselet - Divat-Öltözködés 	<ul style="list-style-type: none"> - Mese a fonalról. - A varrás eszközeinek folyamatos használata. - Vakos tűbe fűzés. - Tűbe fűző használata. - Anyagok, fonalak, textilek válogatása különböző tulajdonságok alapján. - Fonalak, anyagok kézbeadása, tapintása. - A len és kender feldolgozása alapfokon. - Gyapjú, gyapot, selyem feldolgozása alapfokon. - Hon és népismereti anyag felelevenítése alapfokon. <ul style="list-style-type: none"> - Képek alapján a régi és mai kor öltözködésének tanulmányozása, összehasonlítása. - Népviseletekkel ismerkedés, népi ruhadarabok próbája.

<p><u>Varrás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A ruha karbantartó javítása: stoppolás, többféle típusú gombfelvarrás, patent, zipzár stb. varrása - Beszegés - Felhajtás - Mértékvétel – méretek és változásuk - Alapöltések technikájának megtanulása. - A textilek és festésük, színezésük - Festőanyagok: természetes, mesterséges - Lehetőség szerint 1-2 hímzőöltés fajta megtanulása. <p><u>Foglalkozások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - varrónő, szabó, hímzőnő, takács, szövő stb. <p><u>Balesetvédelem-Eszköz és szerszámhasználat</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Saját ruházaton karbantartó javítások végzése: gomb felvarrása, beszegés, felhajtás, stoppolás - Alapöltések tanulása gyakorlása. - Mértékvétel mindenkiről, közösen. - Egyfajta hímzőöltés elsajátítása. - A tanult öltések felhasználásával ajándék készítése pld. tűpárna, játék, könyvjelző, terítő. - Hímzéssel ajándék készítése. <ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a varrással kapcsolatos foglalkozásokkal. - Ismerkedés az alapvető balesetvédelmi előírásokkal. - Folyamatos gyakorlás. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
---	---

Témakör	2. Anyagok alakítása, modellezés	Javasolt óraszám: 36 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Szakmák, és a szükséges képességek minél szélesebb körű megismerése. - A tevékenységek örömeinek átélése. - Esztétikus munkadarabok készítése fokozódó önállósággal. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat. - Tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Legyen képes a természet tárgyait, anyagait megfigyelni 	

	<p>elemi szinten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismerje a környezetében előforduló fontosabb élő és élettelen anyagok tulajdonságait. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tudjon hasznos tárgyakat készíteni természetes anyagokból. - Megfelelően használja az anyagok feldolgozásához szükséges eszközöket, törekedjen balesetmentes használatukra. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Tudatosuljon, hogy a tárgyaknak nem csak célszerűnek, esztétikusnak is kell lenniük. - Ismerkedjen meg speciális eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére. - Ismerje fel a hagyományokhoz való ragaszkodás fontosságát. - Alkalmazza a népművészet hagyományait. - Ismerje a hulladékok és maradékok felhasználási területeit. - Tapasztalatszerzés a helyes munkamagatartásról, a munkakultúráról. - Közelebb kerülés a saját pályaválasztási döntéshez.
Ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>2.1. Batikolás Alapanyag és technológia ismeret.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festő növények, festőanyagok - Festőlé készítése (sós, savas) - Fixálás - Festés közbeni hibák - A festés történeti lépései (bedörzsölés, áztatás, batikolás, rezervnyomás, szitanyomás) - Textíliák festése, színezése. - Anyagismeret, alapanyagok. - A színek; színtan. - A batik - Batikolás eszközei: pipa, gice, 	<ul style="list-style-type: none"> - Festés menetének, technikájának, elsajátítása - Természetes festőnövények kipróbálása lehetőség szerint. - A batikolás eszközeinek bemutatása, kipróbálása, kézbe adása. - Batikolt mintadarabok megtekintése, kézbe adása. - A különböző technikákkal ismerkedés.

<p>ecsetek, futtatópálca, keret, bak stb</p> <ul style="list-style-type: none"> - A batikolás technikái: <ul style="list-style-type: none"> néger vagy kötözéssel batik tritik vagy varrásos batik viaszolással batik, dúcnyomás szitanyomás - Batikolt használati tárgy készítése kötözéssel technikával. - Eszköz és szerszámismeret - Balesetvédelem <ul style="list-style-type: none"> - Foglalkozások: kelmefestő, képfestő stb. - Kémiai, biológiai, illetve tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok alapfokú ismerete. <p>2.2. Bőrművesség A bőrművesség elméleti alapjai.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A bőr eredete, tulajdonságai - A bőr története - A bőr hasznosításának módjai, mesterségek kialakulása. - A bőr fajtái: hasított, préselt stb. - A hazánkban kialakult bőrművességek: szűcs, nyerges, 	<ul style="list-style-type: none"> - A technikák kipróbálása lehetőség szerint. - Lehetőség szerint batikolt, nagyméretű dekorációs terítő elkészítése, közös osztálymunkával. - Batikolt póló, terítő, textil táskák festése. - Ismerkedés az alapvető balesetvédelmi előírásokkal. - Folyamatos gyakorlás. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról. - Védőeszközök szükségessége. - A balesetvédelmi előírások szükségességének beláttatása. - Használati utasítások elolvasása, alapfokon értelmezése. - Védőeszközök bemutatása, felpróbálása, helyes használata. <ul style="list-style-type: none"> - Beszélgetés a bőrös mesterségekről, mesék, versek, képek, használati tárgyak segítségével. - Személyigazolványok, pénztárca, szemüvegek készítése, díszítése.
--	---

<p>cipész, varga, könyvkötő, tímár stb.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egész és félmesterségek - Az állatok bőrének jellemzői, fajuk és fajtájuk szerint. - A bőrkikészítés menete - Népi bőrkikészítés - A bőrkikészítés szerszámai: szúróár, tűk, rádli, élredő stb. megismerésük, néhányának használata. - A bőr ápolása, gondozása, tisztítása. - Bőr a mindennapi életünkben: ruha, díszek, ékszerek, bútorok stb. - A bőr és őseink - Ősi motívumok <ul style="list-style-type: none"> - Eszköz és szerszámismeret - Balesetvédelem <ul style="list-style-type: none"> - Pályaválasztás: Bőrművesség 	<p>Választás.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gömbfonással ékszerkészítése: karkötő - Gömbfonás technikájának elsajátítása (differenciálás). - A bőrművesség eszközeinek megtekintése, kézbe vétele, kipróbálása. - Bőrtisztítás kipróbálása. - Bőrtárgyak bemutatása, kézbe adása. - Honfoglalás-kori bőrtárgyak bemutatása. - Motívumok színezése, másolása. - Ismerkedés az alapvető balesetvédelmi előírásokkal. Folyamatos gyakorlás. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
<p>2.3. Gyertyakészítés A gyertyakészítés elméleti alapjai</p> <ul style="list-style-type: none"> - A gyertyakészítés története - A méhészet és gyertyakészítés kapcsolata. - A gyertya a hétköznapi életben (világítás) és az ünnepnapokon (templom) - Eszközei - Gyertya a néprajzban, a népi életben 	<ul style="list-style-type: none"> - Különböző gyertyakészítő eszközök bemutatása, kézbe vétele, kipróbálása.

<ul style="list-style-type: none"> - Különböző anyagú gyertyák: viasz, paraffin, zselés, méz, sztearin, por, faggyú stb. - Gyertyakészítési eljárások: gyertyamártás, gyertyaöntés, gyertya festése, gyertya lakkozása stb. - A gyertyák díszítése. - Modern gyertyák, modern technikák - A méhviasz és formázása - Mesterséges színező anyagok - Természetes színezőanyagok - Gyertya újra hasznosítása - Eszköz és szerszámhasználat. - Balesetvédelem - Foglalkozások: gyertyakészítő - Kémiai, biológiai, illetve tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok alapfokú ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> - Többféle gyertya megtekintése. - Lehetőség szerint minél többféle eljárás kipróbálása, de legalább egy eljárás megvalósítása: merítés, öntés, festés, gyúrás, lakkozás stb. - Méhviasz gyertya készítése. - A technikai sor megtanulása. - Méhviasz, mint díszítés más tárgyakon. - Újra hasznosítás gyakorlása. - Ismerkedés az alapvető balesetvédelmi előírásokkal. - Folyamatos gyakorlás. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról. - Használati utasításaik elolvasása, alapfokon értelmezése. - Védőeszközök bemutatása, felpróbálása, helyes használata.
---	---

Témakör	3. Háztartás, gazdálkodás	Javasolt óraszám: 6 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A vásárlói jogok megismerése, és szükség esetén alkalmazása. - A gazdálkodással, pénzkezeléssel kapcsolatos elemi összefüggések felismerése. - Tudjon információt kérni. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Legyen tájékozott a fogyasztási érdekvédelem lehetőségeiről. - Tudja a szolgáltatásokat kulturáltan igénybe venni, zsebpénzét észszerűen beosztani. - Fejlődjék önállóságban. - Alapfokon ismerje az árakat. - Tudja a minőséget és az árat összehasonlítani, adott esetben dönteni. - Alapfokon ismerje a bevétel-kiadás-megtakarítás (költségvetés) elemeit. - Tudja mi a háztartási könyv.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>3.1. Vásárlás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szavatosság - Jótállás - Garancia - Csere - Vásárlás 	<ul style="list-style-type: none"> - Szavatossági idő, kezelés, fogyaszthatóság, tárolás módja a piktogramokon. - Jótállási és garancia papírok értelmezése alapfokon. - Fogyasztóvédelem és szervezeteinek megismerése alapfokon. - Piktogramok megfigyelése, leolvasása, értelmezése alapfokon. - Vásárolt áruk cseréje, a feltételek ismerete, alapfokon. - Vásárlói jogok alapfokú ismerete. - Információ kérése. - Vásárlás során lényeges körülmények mérlegelése. - Zsebpénz, háztartási pénz. - A pénz beosztásának nyomon követése. - Költségvetés alapfokon: bevétel, kiadás, megtakarítás. - Háztartási könyvek lapozgatása, minta kialakítása. - Vásárlások tervezése. Többféle vásárlói lista készítése: napi, heti, havi, szezonális, nagy értékű áruk stb. - Akciók, kedvezmények, diszkont, internetes vásárlás. - Tájékozódás honlapokról, reklámújságokból.

<p>3.2. Takarékoság</p> <ul style="list-style-type: none"> - A takarékoság formái alapfokon: idő, pénz, energia, belső energia stb. - Személyes takarékosági formák <p>3.3. Szolgáltatások</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szolgáltatások nevei - Foglalkozások a szolgáltatások köréből - Szolgáltatások szerepe az ember életében 	<ul style="list-style-type: none"> - Pénzzel, idővel, energiával - A pénz beosztásának nyomon követése. - Zsebpénz, háztartási pénz. - Tájékozódás a család alapellátásához szükséges termékek árainál. - Olcsóbb beszerzések, személyes holmik megbecsülése. - A munka megszervezése: időterv, sorrend stb. - Belső energiáink megőrzése, feltöltődésre irányuló tevékenységek: munka – pihenés, kikapcsolódás, örömforrások, szeretet, kapcsolatok. - A személyes teendők számbavétele a takarékoság körében: víz, villany, fűtés, ruhák megkímélése, zsebpénz beosztása - Környezettudatos életmód megismertetése. - Az Iskola környékén található szolgáltatások helye, szerepe, használata: posta, gyógyszertár, orvosi rendelő, bank, fényképész, tisztító, javítások, kulcs másoló, cipész stb. - Elemi szolgáltatások igénybevétele lehetőség szerint.
---	---

8.OSZTÁLY

Témakör	1. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	Javasolt óraszám: 30 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A saját tevékenység, a cselekvések és a következmények összefüggéseinek belátása, a saját felelősség felismerése. - Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás, együttműködés a csoportos tevékenységek során. - Az étkezéssel, ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő 	

	<p>munkatevékenységek azonosítása, felismerése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapasztalatok megfogalmazása az ételkészítési anyagok tulajdonságairól, átalakulásáról. - A konyhai tevékenységekkel járó veszélyérzet kifejlődése, törekvés erősítése a biztonságra, fegyelmezettségre, megfontoltságra. - Feladatvállalás, célratörő, hatékony munkamagatartás, produktivitás fejlesztése. - Törekvés az igényességre, tiszta környezetre, kulturált viselkedésre. - Fokozódó önállósággal végezze a háztartási munkákat. - Ismerkedjen meg speciális háztartási eszközökkel, melyek a látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg. - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére.
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>1.1. Önkiszolgálás – Étkezés</p> <p><u>Az ételkészítés alapjai,élelmiszerek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Élelmiszerek rendszerezése és szerepe a táplálkozásban. - Fogyasztói kosár készítése. - “Okostányér“ elemzése. - Korszerű, egészséges táplálkozás - A tradicionális magyar konyha értékei, hungarikumok. - Ételek, étel-alapanyagok azonosítása. - Évszakokhoz, étkezési alkalmakhoz, élethelyzetekhez kapcsolása. - Az élelmiszerek beszerzésével kapcsolatos tudnivalók (élelmiszerlánc, nyomon követhetőség). - A tudatos és takarékos élelmiszer-beszerzés szempontjai. - Az élelmiszer-biztonság alapszabályai - Kiemelt kockázatú élelmiszertermékek. 	<ul style="list-style-type: none"> - A készítendő étel és a szükséges alapanyagok mennyiségének meghatározása, a költségek, valamint a készítés időszükségletének becslése. - Az élelmiszerek címkéjén feltüntetett információk értelmezése. - Ételreceptek értelmezése. - Az ételkészítés folyamatának részekre, műveletekre bontása, az étkezéshez kapcsolódó teendők meghatározása, a csoporton belüli, illetve a családi munkamegosztás lehetőségeinek megbeszélése. - Élelmiszer-beszerzés tervezése,napi,heti, időszakos bevásárláshoz. - Étrend tervezés. - Az étel-alapanyagok tisztítása, előkészítése, receptúra szerinti mérése, a készítéshez szükséges

<p><u>Ételek készítése</u></p> <p><u>Élelmiszerek, ételek tárolása, tartósítási eljárások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az étel-alapanyagok és az ételek háztartásban való tárolásának alapvető élelmiszerhigiéniai szabályai. - A kereskedelemből származó élelmiszerek fogyaszthatósági, illetve eltarthatósági adatainak értelmezése. - Az ételkészítéshez és étkezéshez kapcsolódó személyi higiéniai követelmények megismerése, betartása. <p><u>Konyhai eszközök, gépek használata</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A balesetveszélyes konyhai kézi eszközök, kézi gépek, és a használatukkal járó balesetveszélyek azonosítása. <p><u>Étkezési kultúra</u></p>	<p>eszközök meghatározása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Főzött jellegű (pl. levesek, főzelékek, főtt tészta), sütőben készülő (pl. sütemények, pizza, rakott ételek), továbbá serpenyőben készülő ételek (pl. zöldségételek, palacsinta, tükörtojás) készítése. - Az elkészült ételek kóstolása, értékelése. - A munkaszervezés, munkavégzés értékelése. - A hőkezelési eljárások (melegítés, hőn tartás, hűtés, fagyasztás) kipróbálása. - A hőkezelés hatásainak, szerepének feltárása az egyes ételek elkészítése és tárolása során. - További ételtartósítási eljárások kipróbálása. - Az ételek és ételalapanyagok megromlásának vizsgálata. - Ételek tárolása, csomagolása. - A megmaradt ételek felhasználási lehetőségei. - Az ételmaradékok kezelése. - Az ételkészítés során használt tüzelő-melegítő-, főző-, sütő- stb. berendezésekhez, a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek azonosítása és ezek elhárításának gyakorlása. - A konyhai eszközökhöz kapcsolódó élelmiszer-higiéniai szabályok megismerése, alkalmazása. <p>Az étkezőasztal megterítése, ételek</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - Az étkezési szokások és azok történeti háttere. - A konyha régen és ma. - Vendéglátás - vendégvárás. <p><u><i>Az ételek készítésével kapcsolatos utómunkálatok</i></u></p> <p><u><i>Népművészet az ételkészítésben</i></u></p> <p><i>A. Bábosság-mézeskalács</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Különböző tészták gyúrása. - A mézeskalácsok fajtái, formavilága, helye a néprajzban, népi életben. <p><i>B. Tojás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A tojás története, néprajza, szimbolikája, jelentősége a népi életben - A Húsvét. Hímestojás. - A tojás festésének eljárásai, színezhetőség, festékek. - A tojásfestés eszközei, használatuk. - Egyéb díszítési eljárások: gyöngy, papír, vászon stb. - Különleges tojások: patkolt, csipkézett, fa, átütött stb. <p><u><i>Környezettudatosság</i></u></p>	<p>tálalása.</p> <p>Az étkezéssel kapcsolatos illemszabályok gyakorlati alkalmazása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kulturált étkezés követelményei gyakorlatban. - Az ételkészítéshez, illetve az étkezéshez használt edények és eszközök mosogatása. - A konyha és az étkező takarítása. - A munkaterület tisztán és rendben tartása. - A mézeskalács sütése, sütési fortélyok. - Díszítések (magok, cukrok, cukormáz, színes cukor, maga a tészta, stb.) - Mézeskalács tárgyak, figurák készítése. - Különböző típusú tojások készítése húsvétra: berzselt, karcolt, festett, hímelt. - Az étkezéshez, ételkészítéshez kapcsolódó energia-, víz- és anyagtakarékosság. - Az élelmiszerhulladék minimalizálásának lehetőségei.
--	--

<p><u>Iskolai konyha</u></p> <p>- Munkahely és foglalkozások: szakács, pék, cukrász, pincér, földműves stb.</p> <p><u>Eszköz és szerszámhasználat</u></p> <p><u>Balesetvédelem</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - A keletkező hulladékok azonosítása, szelektálása. - Látogatás az iskolai konyhán. - Étkezéssel kapcsolatos foglalkozásokkal ismerkedés. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása, törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
--	--

Témakör	2. Anyagok alakítása, modellezés	Javasolt óraszám: 36 óra
<p>A témakör nevelési- fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Szakmák, és a szükséges képességek minél szélesebb körű megismerése. - A tevékenységek örömeinek átélése. - Esztétikus munkadarabok készítése fokozódó önállósággal. - Tartsa be a helyes munkaszokásokat. - Tudjon fegyelmezetten, figyelmesen dolgozni adott munkafolyamatban. - Legyen képes a természet tárgyait, anyagait megfigyelni elemi szinten. - Ismerje a környezetében előforduló fontosabb élő és élettelen anyagok tulajdonságait. - Takarékoskodjon anyaggal, eszközzel lehetőség szerint. - Tudjon hasznos tárgyakat készíteni természetes anyagokból. - Megfelelően használja az anyagok feldolgozásához szükséges eszközöket, törekedjen balesetmentes használatukra. - Tartsa be a balesetvédelmi szabályokat. - Tudatosuljon, hogy a tárgyaknak nem csak célszerűnek, esztétikusnak is kell lenniük. - Ismerkedjen meg speciális eszközökkel, melyek a 	

	<p>látássérülésből eredő nehezített munkát könnyítik meg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Speciális munkamozdulatok megtanulása, automatizálása. - Legyen képes életkorának, képességeinek, látásteljesítményének megfelelő önálló, önellátó tevékenység végzésére. - Ismerje fel a hagyományokhoz való ragaszkodás fontosságát. - Alkalmazza a népművészet hagyományait. - Ismerje a hulladékok és maradékok felhasználási területeit. - Tapasztalatszerzés a helyes munkamagatartásról, a munkakultúráról. - Közelebb kerülés a saját pályaválasztási döntéshez.
Ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<p>2.1.Fonal- és textilmunkák</p> <p><u>Fonások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A fonás menete régen és ma alapfokon - A fonás eszközei, használatuk - A fonók és hangulatuk alapfokon - Lapos fonások:3-4-5-ös fonások - Kötés-körkötés: körmöcske vagy szarvacska használata - Csomózás-makramé: csomózásos technika többféleképpen - „Híres” csomók: pl. ács, tengerész <p>- Eszköz és szerszámismeret</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fonatok készítése differenciáltan: 3-4-5-ös fonat. - Karkötők, könyvjelzők, virágszirmok készítése fonatokból. - Rövid ostor készítése körmöcskével. - Kulcstartó készítése egyfajta csomózásos technikával. - Könyvek tanulmányozása a témával kapcsolatban. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.

<p><u>Szövés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A szövés menete régen és ma - A szövés eszközei, használatuk - Szövés egyszerű kereten: menete <ul style="list-style-type: none"> felvetés egyszerű, egyszínű minta készítése váltott villával minta készítése leszedés - Szövés álló szövőszéken: termények, fűvek, virágok felhasználásával falikép készítése. - Szövőszék típusai: álló, fekvő, ipari, népi stb. - Egyéb szövő alkalmatosságok megismerése: karmantyúbáb, szalagszövő, kártyaszövő, kézen szövés - Eszköz és szerszámismeret - Foglalkozások: szövő, takács stb. - Pályaválasztás: szövő 	<ul style="list-style-type: none"> - Eszközök bemutatása, kipróbálása, kézbeadása. - Szövés egyszerű kereten, differenciáltan. - Egyszerű, egyszínű minta készítése: terítő - Váltott villával minta készítése: szemüvegtok - Lehetőség szerint álló szövőszéken rongyszőnyeg szövése, közös osztálymunkával, közös előkészítés után. - Lehetőség szerint szárazvirággal szövött kép készítés osztálymunkával. - Ismerkedés képek alapján többféle szövőszéssel. - A szövő alkalmatosságok bemutatása, esetleges kipróbálása. - A munkavégzés eszközeinek célszerű, balesetmentes használatához szükséges mozdulatok elsajátítása, begyakorlása. - A munkakörnyezet rendjének fenntartása. - Törekvés a takarékosagra, az anyagok újra felhasználására. - Információgyűjtés a végzett tevékenységekhez kötődő szakmákról, tanulási utakról.
---	---

Témakör	3. Háztartás, gazdálkodás	Javasolt óraszám: 6 óra
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A vásárlói jogok megismerése, és szükség esetén alkalmazása. - A gazdálkodással, pénzkezeléssel kapcsolatos elemi összefüggések felismerése. - Elemi tapasztalatszerzés a háztartás műszaki jellegű rendszereinek felépítéséről, működéséről. - A tapasztalatok megfogalmazása. - Használati utasítások, leírások, műszaki információk megértése alapfokon. - A háztartásban használt eszközök szerepe, használati jellemzői, a kezelésük biztonsági szabályai alapfokon. - A háztartásban felhasznált anyagok jellemzői. - A háztartás, mint műszaki környezet elemeinek és összetevőinek, funkcióinak azonosítása, törekvés azok megfelelő használatára. - Alapfokon ismerje a bevétel-kiadás-megtakarítás (költségvetés) elemeit. - Tudja mi a háztartási könyv. 	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
<p>3.1. Energiák <u>Elektromos áram</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Villamos energiák, elosztásuk alapfokon - A lakás villamoshálózata alapfokon: egyszerű műszaki rajz - A villamos áram útja a lakásig, alapfokon - A lakás megvilágításának módjai - Villanyszámla - Villanyóra-leolvasás 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyengénlátás speciális problémái: jól megvilágított lakás, munkahely, munkafelület szükségessége. - Energiatakarékos világítás. - Energiatakarékos eszközök. - Tájékozódás különböző világító testekről. - Az áramütés és védekezés ellene. - Balesetvédelem alapfokon. - Elsősegély alapfokon. - Kisebb hibaelhárítás: izzócsere stb. - Villanyszámla bemutatása, értelmezése alapfokon. - Befizetésének módjai. - Leolvasás módja. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Szolgáltatás- Foglalkozás: villanyszerelő, elektromos szakember stb. <u>Gáz</u> - A lakás gázellátása alapfokon - Takarékos gázfelhasználás - Gázkészülék okozta veszélyhelyzet (gázömlés stb.) gyors felismerése, intézkedés a gyors elhárításról - Gázóra leolvasása - Gázszámla - Szolgáltatások-Foglalkozás: gázos, gázszerelő stb. <u>Víz</u> - A lakás vízellátó rendszere - Kisebb hibák javítása. - Főcsap - Mérőóra leolvasás - Vízszámla - Takarékos vízfelhasználás lehetőségei a háztartásban - Szolgáltatások-Foglalkozások: vízvezeték-szerelő, hidegburkoló stb. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékozódás a szakmákról. - Szolgáltatás kérése (szituációs gyakorlat). - Takarékos gázfelhasználás: főzéskor, sütéskor, fűtéskor stb. - Tankonyhai, osztálytermi szituációs gyakorlat, próba. - Vészhelyzeti szituációs gyakorlatok. - Balesetvédelem alapfokon. - Elsősegély alapfokon. - Leolvasás módja. - Befizetések módja. - Gázszámla bemutatása, értelmezése alapfokon. - Tájékozódás a szakmákról. - Szolgáltatás kérése (szituációs gyakorlat). - Kisebb hibák javítása: túlfolyás, csepegés, dugulás stb. - Főcsap kezelése alapfokon. - Bemutatás - Leolvasás módja. - Befizetések módja. - Vízszámla bemutatása, értelmezése alapfokon. - Takarékos vízfelhasználás: példák gyűjtése, energiatakarékos berendezések bemutatása. - Tájékozódás a szakmákról. - Szolgáltatás kérése (szituációs gyakorlat).
--	---

<p><u>Fűtés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fűtési technikák - A fűtés szerepe a háztartás energiamérlegében - Fűtésszabályozás - Fűtés és környezetterhelés - Komfortérzés a lakásban - Veszélyelhárító és megelőző magatartásminták - Fűtőanyagok, fűtőtestek és elhelyezésük - A fűtéssel kapcsolatos szolgáltatások, foglalkozások: szerelők stb. <p><u>Elektronika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektromos berendezések - Okos gépek - Műszaki leírások - Elektromos szolgáltatások, foglalkozások igénybevétele: szerelő stb. <p><u>Lakással kapcsolatos szolgáltatások</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fenntartáskor, ápoláskor, felújításkor szükséges szolgáltatások és foglalkozások nevei: - kőműves, festő-mázoló, parkettás, - asztalos, burkoló, villanszerelő stb. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fűtési technikák megismerése, alapfokon. - Képekről, honlapokról tájékozódás. - Példák keresése. - Példák megbeszélése a komfortérzet emelésére: ruházat, szigetelés, szellőzés, megfelelő hőmérséklet stb. - Veszélyelhárító és megelőző magatartásmintákról beszélgetés (szituációs gyakorlatok). - Balesetvédelem. - Elsősegély alapfokon. - Tájékozódás a szakmákról. - Szolgáltatás kérése (szituációs gyakorlatok). - Tájékozódás elektromos eszközökről. - Elektromos eszközök, használatuk, ápolásuk, óvásuk: TV, rádió, számítógép, mobilok, okos eszközök, magnó stb. - Ismerkedés okos háztartási eszközökkel, alapfokon. - Lehetőség szerint bemutatás. - Műszaki leírások értelmezése alapfokon. - Szituációs gyakorlatok szolgáltatás igénybevételekor. - Szakmák bemutatása. - Szituációs gyakorlatok: foglalkozások bemutatása, szolgáltatás igénybevétele.
---	---

<p>3.2. Háztartási pénzgazdálkodás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevétel- kiadás - Közüzemi számlák: villany, gáz, fűtés, víz-csatorna, szemét, telefon stb. - Háztartási füzet használata. - Átmeneti pénzügyi zavarok 	<ul style="list-style-type: none"> - Bevétel, kiadás tervezése, fiktív és valós adatokkal. - Közös, éves osztálypénz beosztása. - Zsebpénz havi tervezése. - Közüzemi számlák tanulmányozása, értelmezése alapfokon. - Háztartási füzet használata: zsebpénz felhasználásának figyelemmel kísérése, a kiadások elemzése, hasznos vagy haszontalan célra költötte-e, gyűjtés nagyobb vásárlás megvalósítására. - Átmeneti pénzügyi zavarok kezelése: kölcsön, megtakarítás felélése, megtakarítás, értékek eladása.
<p>3.3. Felelős pénzkezelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kézpénz - Bankkártya - Megtakarítások - Kölcsön - Törlesztés - Tennivalók, szükséges dokumentumok megismerése a banki szolgáltatás igénybevételéhez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kézpénz, bankkártya használatának gyakorlása lehetőség szerint. - Pénz ismeret: apró, papírpénz. - Felismerésük gyakorlása. - Pénzügyi fogalmakról tájékozódás, alapfokon. - Digitális nyomtatványokról tájékozódás alapfokon. - Digitális ügyintézésről tájékozódás alapfokon. - Lehetőség szerint bank felkeresése, viselkedési szabályok megismerése, betartása.

Tanulmányaik befejezésekor a tanulók feleljenek meg az alábbi elvárásoknak

- Legyen képes egyszerű kéziszerszámokkal balesetmentesen, rendeltetésszerűen dolgozni.
- Ismerje meg a mindennapi életben gyakran előforduló természetes és mesterséges anyagokat.
- Tudja a megmunkálás szerszámait kiválasztani és használni.
- Alkalmazza a gazdaságos anyagfelhasználást.
- Legyen képes tartósan, lendületesen dolgozni, társaival együttműködni.
- Rendelkezzen az információk befogadásához szükséges kommunikációs készségekkel.
- Jellemezze az esztétikai élmények iránti fogékonyság.
- Becsülje meg mások munkáját, erőfeszítéseit.
- Fejlődjön önismerete, önbecsülése.

- Próbálkozzon a problémamegoldással, munkája megtervezésével, megszervezésével.
- Törekedjen a pontos kivitelezésre, az önellenőrzésre, a korrekció elvégzésére.
- Tudjon a problémák megoldásához, feladata elvégzéséhez segítséget kérni, elfogadni, hasznosítani.
- Tudja a környezetben, lakásban leggyakrabban használt kisgépeket működtetni.
- Szerezzen olyan készségeket, amelyek alkalmassá teszik őt a pályaválasztásra, a munkaerő-piaci körülményekhez való alkalmazkodásra.
- Ismerje a látássérüléssel és látásvédelemmel kapcsolatos speciális tudnivalókat, teendőket.
- Szerezzen jártasságot a munkáját segítő általános és speciális technikai eszközök használatában.
- Legyen igénye a látást javító optikai eszközök szakszerű használata, óvása, rendbetartása iránt.
- Tudja, mennyire fontos egy látássérült életében a célszerű rend kialakítása.

SPECIÁLIS MÓDSZERTANI ALAPELVEK

Az iskoláskorba lépő halmozottan sérült gyengénlátó, aliglátó tanulók jelentős számban kevesebb tapasztalattal, hiányosabb ismeretanyaggal, gyengébb manipulációs készséggel rendelkeznek. Megfigyelőképességük és munkatempójuk sok esetben pontatlan és lassú. A pedagógus számára többletfeladatot jelent a tanulók egyéni adottságaihoz történő folyamatos alkalmazkodás. A jelentkező problémák nem mindig határozhatók meg előre osztályonként, a változó tanuló összetétel szerint nagymértékben eltérhetnek. Az egyéni teljesítőképességben mutatkozó eltérések differenciálást kívánnak a tanítási anyag meghatározásában, az eszközhasználatban stb., a végzett munka tempójában, mennyiségében stb. A gyengébb látóképességű és ügyetlenebb mozgású tanulók számára feltétlenül biztosítani kell a saját adottságaikhoz mért fokozatosságot, kellő mennyiségű gyakorlási időt. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a rossz közeli látású és ügyetlen finommozgású tanulók számára a pontosság, arányosság, szabályosság nehéz követelmény. Arra kell törekednünk, hogy olyan munkakörülményeket teremtsünk, amelyek lehetővé teszik a kívánt pontosságot és az esztétikus kivitelezést (Pl. a munkadarab méretének, anyagának, színének és háttérének megfelelő kiválasztása, ötletes segédeszközök, sablonok, ellenőrzési, mérési eszközök, jó világítási, speciálisan átalakított eszközök, optikai segédeszközök stb. biztosítása). A gyengébb látású, sérült mozgásképességű tanuló kapjon több időt a munkához, rontás esetén új anyagot, több gyakorlási lehetőséget egyes munkafolyamatok elsajátításához, hogy reális sikerélményhez jusson. A gyengénlátók iskolájában indokolt a tanulócsoporthoz való megfelelő, vagy pedagógus asszisztens egyidejű segítségnyújtásának igénybevétele. Egy csoportban ne legyen több 6-9 tanulónál. Ez a létszám lehetővé teszi a gyermekek – épekhez viszonyított – hátrányainak csökkentését, a szintkülönbségek kiegyenlítését, a differenciált képességefejlesztést. Az egyes eszközök, műveleti algoritmusok használatának megtanításában aprólékosan kidolgozott fokozatosságot kell alkalmazni. A helyes használati mód bemutatása, kézbeadás, a munkamozdulat megmutatása egyénileg történjék, a tanuló mellett vagy mögött állva, hogy az irányok is megegyezzenek. A tanulói szerszám mindig kifogástalan legyen, mert a kopott, kilazult, csorba, élettlen

szerszám mindig balesetveszélyesebb. Szűrő, vágó szerszám használatakor fokozott fegyelemre van szükség. Aliglátó tanulók számára biztosítani kell a speciálisan átalakított munkaeszközöket, egyéni segítségnyújtást az eszközhasználat során. Szemléltetési célra célszerű eredeti nagyságú, nagyalakú és szétszedhető mintadarabokat is készíteni. A műveleti sorrend bemutatásához, elmélyítéséhez a munkatankönyvek szemléltető ábráinak kinagyított (fénymásolt) változatai szükségesek. Esetenként a nagyító olvasótelevízió is segítségünkre lehet a műveletvégzés, helyes kéz- és testtartás, szerszámfogás stb. bemutatásában. A műveletek megtanítása közben – hogy azok elvégzését tudatosíthassuk – elemi anyagismeretet is kell a tanulóknak nyújtani. A tanulói munkák konkrét tárgyát a tanulók képességeinek (látóképességének) és a rendelkezésre álló anyagoknak, eszközöknek megfelelően kell megtervezni. Legyen a legfőbb szempont a munkafeladat egyszerűsége, jó szerkezeti áttekinthetősége, kapcsolata a tanulók előzetes tapasztalataival, nyújtson minél több alkalmat a legalapvetőbb munkamozgások gyakorlására. Az órákon elsődlegesen a műveleteket kell megtanítani, de fontos a tárgyak elkészítése is, hiszen nevelési szempontból a kézzel végzett munka értéket teremtő, értéket létrehozó szerepéhez kell tapasztalatokat nyújtani a tanulóknak. Bizonyos tananyagrészek elhagyása mellett be kell építeni mindazon ismereteket, melyek a gyengénlátók, aliglátók mindennapi életvezetéséhez szükségesek és segítik későbbi pályaválasztásukat. A tanmenetet úgy célszerű felépíteni, hogy az órák anyagában egyes műveletek ismétlődjenek, így a tanulók a sorozatos ismétlődés folytán egyre kevesebb figyelmet kell fordítsanak azok elvégzésére. Így megszűnnek a felesleges, célszerűtlen mozdulatok, az egyes részműveleteket összekapcsolják, a felesleges erőfelhasználást a minimumra csökkentik, fokozatosan eléri a jártasság fokát. A munkaműveletek begyakoroltatásában, elmélyítésében feltétlenül támaszkodnunk kell a délutáni időszak és a diákotthoni nevelők aktív segítségére is. A további gyakorlás egyre nagyobb biztonságot eredményez, a tanulók a műveleteket más módon, más körülmények között is el tudják majd végezni. A technikai feladatok végrehajtásában a rossz látás és a mozgás kompenzálására tanítani kell a gyermeket. Használjuk fel tapintásukat látásuk ellenőrzésére, de ugyanakkor fokozott látási kontrollal ellenőrizték munkamozdulataikat. Tanítsuk meg őket néhány egyszerű segédeszköz készítésére, alkalmazására, amely növeli munkájuk pontosságát. Készítsük tanulóinkat arra, hogy maguk is keressenek hasonló megoldásokat, ezáltal munkájuk minősége iránti igényük is növekedjék. Éles vágó és szűrő szerszámok, veszélyes anyagok használatánál a gyengénlátó, aliglátó gyermekek között fokozott a balesetveszély. Az eszközök célszerű kezelési módjának tudatosításával, fokozott önellenőrzésre szoktatással, minél több tapasztalatszerzéssel, gyakorlással kell biztosítanunk a balesetmentes használatot.

A diagnózis, a látóképesség és a gyerek ismeretében egyénileg kell megítélni az adottságokat és lehetőségeket, kiválasztani a legcélravezetőbb módszereket. Az egyéni adottságokhoz való alkalmazkodás biztosítja az optimális terhelést. Fokozatosan nehezedő, egymásra épülő feladatsorokkal érhető el ez a cél. A feladatok nehézségét és terjedelmét úgy kell szabályozni, hogy az erőfeszítés és eredményesség egysége megmaradjon. A tanítási óra kötetlenebb, vidám, érdeklődéssel teli légkörű, a pedagógus barátságos, segítőkész, a tanulók legkisebb eredményét is értékelő és kezdeményezésüket serkentő vezetési mód feloldja a tanuló gátlásait, féltéseit, amelyek a sorozatos kudarcok miatt másodlagosan is rontják a teljesítményét. A csökkentett teljesítőképeség területén a tanuló aktivitási

szintje általában alacsony. Kezdetben intenzív készítés kell ahhoz, hogy kellő mennyiségű gyakorlást végezzenek kényszer nélkül. Ebben a fázisban a jutalmazás és a dicséret játsszák a főszerepet a tanuló motiválásában. Később, optimális terhelés esetén a tevékenység öröme veszi át ezt a szerepet, mely valódi belső motivációhoz: a saját teljesítőképesség feletti megelégedettség-érzet és az önmagával szemben támasztott követelmények kialakulásához vezet. A tanórákon a tudatosság növelésére is törekedjünk. Adjunk alkalmat a rendszeres önellenőrzésre, saját teljesítményük regisztrálására és összehasonlítására. Fejlesszük a tanulóknál az önmegfigyelés képességét is.

ÉRTÉKELÉS

Az értékelés elvei

- Az értékelés figyelembe veszi:
 - o az életkort
 - o a diagnózist, látóképességet
 - o az általános és speciális, egyénre szabott fejlesztési célkitűzések, feladat kijelölések alapján az ismeretek, jártasságok készségek terén elérteteket
 - o a praktikus látási teljesítmény fejlődését

Értékelendő területek

- o együttműködés a tanulás folyamatában
- o aktivitás
- o az elsajátítottak önálló alkalmazására való törekvés
- o mindenféle önálló kezdeményezés, amelyet eredményesebbé, sikeresebbé tétele érdekében fejt ki

Az értékelés szempontjai

- o a gyengénlátó gyerek önmagához mért fejlődése
- o rendszeresség - következetesség egysége
- o pozitívumokat kiemelő
- o hiányosságokat feltáró, előremutató
- o reális elvárásokat tisztázó legyen
- o a tanuló aktív részese legyen az értékelésnek.

Az értékelés módja

- o szóbeli-írásbeli
- o ötfokú skálán érdemjeggyel
- o az órák részfeladatainak teljesítésekor, illetve a tanórák végén összefoglaló elemzés és értékelés